

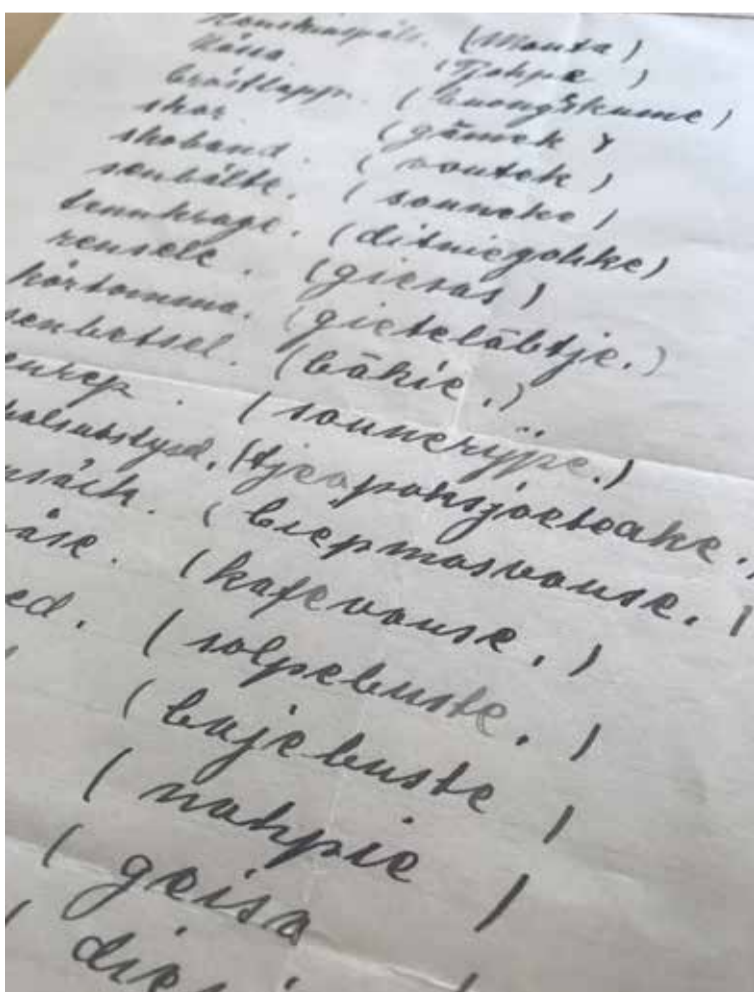
Västerbottens lapska museiförening

På Folkrörelsearkivet i Västerbotten finns en del handlingar kring Västerbottens lapska museiförening. Föreningen, som bildades 1940, arbetade för att skapa ett kulturhistoriskt museum och friluftsmuseum med samisk inriktning i Tärnaby. Ändamålet var att ”tillvarataga och vårda äldre och nyare lapsk kultur.” För detta skulle föreningen uppföra ett museum och där ”samla byggnader, redskap, husgeråd, kläder och andra föremål, vilka kunna vara ägnade lapparnas arbete och levnadsförhållanden”.

Första styrelseordförande var landshövding Gustav Rosén. Övriga ledamöter var bl.a. lappfogde Johansson, nomadskoleinspektören Calleberg, seminarielärarinnan Engla Ringström, Anders Georg Nilsson-Vinka, Anna Klemetsson, Anna-Sara Sjulsson, Nils Mikael Nilsson och Anders Ferd.

Som gåva fick föreningen besittningsrätt till en tomt i Tärnaby, Tallbacken, med bl.a. en stolpbod och kyrkstuga. Platsen ansågs som idealisk – ”centralt för länets lappbefolkning” och ”en fjällsluttning med flera terasser och typisk fjällbjörkskog”. Ernst Manker, intendent vid Nordiska museet, fick i uppdrag att utarbeta en plan för museet. Tomten utökades genom ett arrende till Tärna prästlöneboställe. Den gamla kyrkan i Tärnaby monterades ned och flyttades till tomten, liksom tre kåtor från Atoklimpoe. En föremålssamling skapades genom donationer och inköp, vilken omfattade 112 katalogiserade föremål.

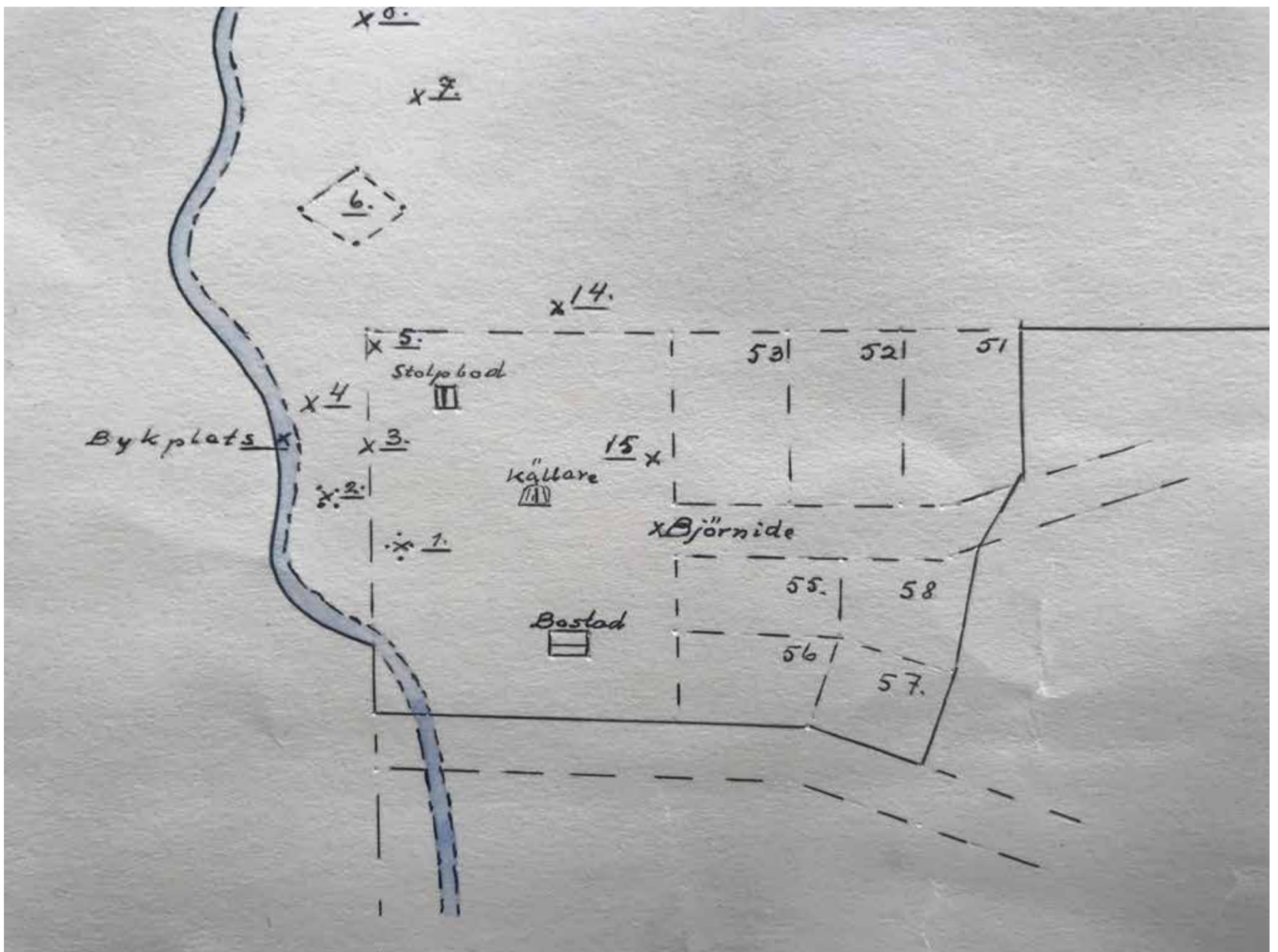
Föreningens verksamhet avtog under 1950- och 60-talen och 1973 fattades beslut om att upplösa Västerbottens läns lapska museiförening. Västerbottens museum övertog då föremålen, vilka deponerades här redan på 1960-talet. Vad gällde tomten och byggnaderna föreslog Storumans kommun att Tärna sameförening skulle överta dessa. Hur det blev med den saken förtäljer dock inte arkivmaterialet. Men det vet kanske Du?

Till vänster: Förteckning på samiska föremål sålda till museiföreningen 1942.

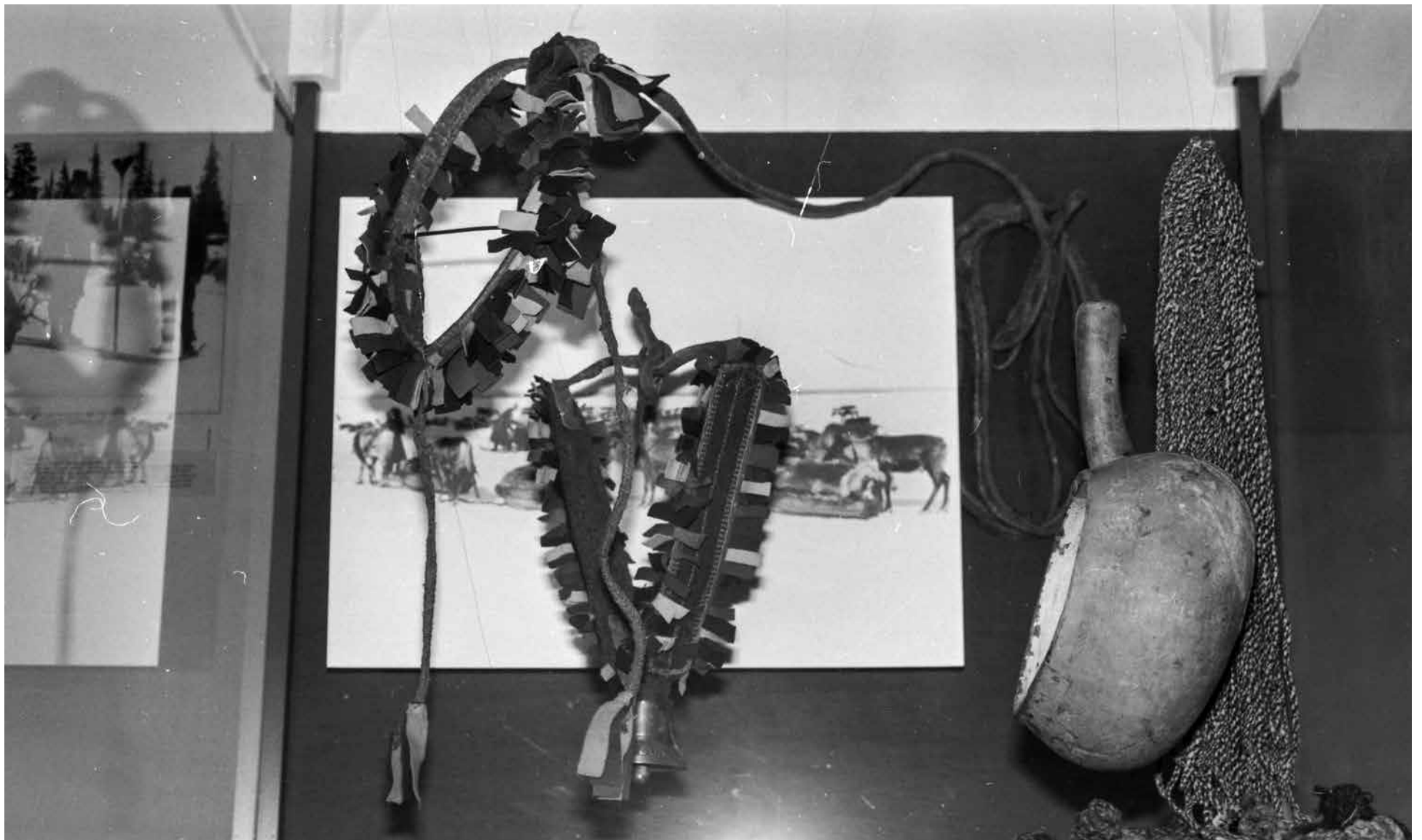
Nedan: Annonsering i VK inför bildandet av ”en lapsk museiförening”.

Föreningens stämpel, som förvaras på Folkrörelsearkivet i Umeå.

Ritning av tomten som föreningen disponerade, upprättad av vandringsrättaren Ragnar Tjernström 1940. Tydligt fanns ett björnidé i tomtens mitt!

Utställning av bl.a. föremål som ingår i depositionen, 1977. Utställningen visades i Samegården Tärnaby. I utställningen visades också föremål av annan härkomst. Foto: Katarina Ågren, Västerbottens museum.